הירא ורך הלבב

חוק ההכנה למלחמה: דברים כ 1–9

בִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךּ וְרָאִיתָ סוּס וָרֶבֶב עַם רַב מִמְּךּ לֹא תִירָא מֵהֶם בִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךּ עִמָּךְ הַמַּעַלְךּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

וְהָיָה כְּקָרָבְכֶם אֶל־הַמִּלְחָמָה וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל־הָעָם: וְאָמֵר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם אַל־יֵרַךְ לְבַבְכֶם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּחְפְּזוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלְּחֵם לָכֶם עִם־אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם:

וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל־הָעָם לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַיִת־חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ: וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר־נָטַע כָּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִחַלְּלֶנּוּ: וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אֵרַשׁ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקָּחֶנָּה:

וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ <mark>מִי־הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְּ הַלֵּבְב יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס</mark> אֶת־לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ:

ּ וְהָיָה כְּכַלֹּת הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וּפָּקְדוּ שָׂרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם:

משנה, מסכת סוטה, פרק ח

וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל הָעָם וְאָמְרוּ מִי הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְּ הַלֵּבְב יֵלֵךְ וְיָשֹׁב '' לְבֵיתוֹ".

רַבִּי צְקִיבָה אוֹמֵר, "הַיָּרֵא וְרַךְּ הַלֵּבָב" – כִּשְׁמוּעוֹ, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַצְמֹד בְּקשְׁרֵי הַמִּלְחָמָה, לִרְאוֹת חֶרֶב שְׁלוּפָה.

רַבִּי יוֹסֵה הַגְּלִילִי אוֹמֵר, "הַיָּרֵא וְרַךְּ הַלֵּבְב" – שָׁהוּא מִתְיָרֵא מִן הָאֲבֵרוֹת שֶׁבְּיָדוֹ, לְפִיכָךְ תְּלַת לוֹ הַתּוֹרָה אֶת כָּל אֵלּוּ, שֶׁיַּחֲזֹר בִּגְלָלָן. י

בַּמֵי דְבָרִים אֲמוּרִים? בְּמִלְחֶמֶת הָרְשׁוּת. אֲבָל בְּמִלְחֶמֶת מִצְוָה, הַכּּל יוֹצֵא, אֲפִלּוּ חָתָן מֵחֶדְרוֹ וְכַלָּה מֵחֶפְּתָהּ.

מדרש ספרי דברים, פסקה קצב

למה נאמרו כל הדברים האלו? שלא יהו ערי ישראל נשמות, כדברי רבן יוחנן בן זכיי.

בוא וראה כמה חס המקום על כבוד הבריות, מפני הירא ורך הלבב. כשהוא חוזר יאמרו: שמא בנה בית, שמא נטע כרם, שמא ארס אשה. וכולם היו צריכים להביא עדותם חוץ מהירא ורך הלבב, שצֵדָיו עמו. שמע קול הגפת תריסים – ונבעת; קול צהלת סוסים – ומרתת; קול ליעוז קרניים – ונבהל; רואה שימוט סייפים – ומים יורדים בין ברכיו.

תוספתא, מסכת סוטה, פרק ז

הַיָּרֵא וְרַךְּ הַלֵּבָב". שמתירא מן העבירה שבידו. שנאמר "לָמָּה אִירָא בִּימֵי" (תהלים מט, ו), דברי רבי יוסה הגלילי. רָע [עֲוֹן עֲקֵבַי יְסוּבֵּנִי]" (תהלים מט, ו), דברי רבי יוסה הגלילי.

רבי עקיבא אומר: "מִי הָאִישׁ הַיָּרֵא" – ודאי; מה תלמוד לומר שוב "וְרַךְּ הַלֵּבְב"? שאפלו גבור שבגבורים וחזק שבחזקים והיה רחמן היה חוזר, שנאמר "וְלֹא יִמַּס אֶת־לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ".

פירוש ר' שמואל בן מאיר (רשב"ם) על התורה

"פן ימות במלחמה" וגו'; שיש נותן אל לבו, כשהולך למלחמה, ודואג: שמא אין לי מזל לחנך את ביתי או את אשתי או את כרמי, ולכך גרם מזלי ללכת עתה במלחמה; ומתוך כך ירא למות. ושלשה מעשים הזכיר, בית ואשה וכרם, ולבסוף כולל כל הדברים: "מי האיש הירא ורך הלבב" – בין באלו שאמרנו בין בדברים אחרים.

חוק ההכנה למלחמה: דברים כ 1–9

ּבִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךּ וְרָאִיתָ סוּס וָרֶבֶב עַם רַב מִמְּךּ <mark>לֹא תִירָא מֵהֶם</mark> כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךּ עִמָּךּ הַמַּעַלְךּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

וְהָיָה כְּקָרָבְכֶם אֶל־הַמִּלְחָמָה וְנִגַּשׁ הַכּּהֵן וְדָבֶּר אֶל־הָעָם: וְאָמֵר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם <mark>אַל־יֵרַךְּ לְבַבְּכֶם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּחְפְּזוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ</mark> מִפְּנֵיהֶם: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלְּחֵם לָכֶם עִם־אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם:

וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל־הָעָם לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בְּנָה בַיִת־חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ: וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר־נְטַע כָּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִחֲלְּלֶנּוּ: וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אֵרַשׁ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקְּחֶנָּה:

וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ <mark>מִי־הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְּ הַלֵּבְב יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס</mark> אֶת־לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ:

ּ וְהָיָה כְּכַלֹּת הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וּפָּקְדוּ שָׂרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם:

פירוש ר' משה בן נחמן (רמב"ן) על התורה

והנה הכהן, שהוא עובד את השם, יזהירם ביראתו ויבטיחם, אבל השוטרים ידברו בנוהג שבעולם: פן ימות במלחמה – כי בדרך הארץ בכל המלחמות ימותו אנשים גם מִכּת הנוצחים.

וצוה על השלשה האלה לשוב – כי לבו על ביתו וכרמו ועל אשתו, וינוס.

"מי האיש הירא" – על דעת רבי יוסי הגלילי: כאשר הבטיח הכהן שהשם יושיעם ולא יפקד מהם איש, ראוי שיבטחו בו הצדיקים, ויזהירו השוטרים את היראים מעבֵרות שבידם; ולכך תלתה לו תורה לחזור על בית וכרם ואשה, לכסות על האחרים שחוזרין בשביל העבֵרות. ויהיה טעם "פן ימות" – שהוא יחשוב בלבו כן, וינוס. ועל דעת רבי עקיבא הוא כמשמעו, כי מי שיירא אחר הבטחת הכהן איננו בוטח בשם כראוי, ולא יעשה לו הנס. וטעם "ורך הלבב" – שאין בטבעו לראות מכת חרב והרג. כי "הירא" הוא אשר לא יבטח, ויחזיר אותו מפני מיעוט בטחונו, ו"רך הלבב" – מפני חולש טבעו, כי ינוס או יתעלף.

"דברי "חיזוק

דברים ט 1–3: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַפָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת גּּוֹיִם גְּדֹלִים וַצְצֶצְמִים מְמֶּךְ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצָרֹת בַּשְׁמִיִם: עַם־גָּדוֹל וָרָם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר אַפָּה יָדַעְפְּ וְאַפָּה שְׁמַעְפְּ מִי יִתְיַצֵּב לִפְנֵי בְּנֵי עֲנָק: וְיָדַעְפָּ הַיּוֹם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךּ הוּא־הָעֹבֵר לְפָנֶיךְּ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא יַשְׁמִידֵם וְהוּא יַכְנִיעֵם לְפָנֶיךְ וְהוֹרַשְׁתָּם וְהַאַבַדְתָּם מַהֵּר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה לָךְ:

דברים לא 3–8: יְהוָה אֱלֹהֶיךּ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךּ
וּיִרְשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וְעָשָׂה יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחוֹן
וּיִרְשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וְעָשָׂה יְהוָה לָפְנֵיכֶם וַצְשִׂיתֶם לְהֶם
וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם: וּנְתָנֶם יְהוָה לִפְנֵיכֶם וַצְשִׂיתֶם לָהֶם
בְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם: חְזְקוּ וְאִמְצוּ אֵל־תִּירְאוּ וְאֵל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהָם בִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךְ
הוּא הַהֹלֵךְ עִפֶּךְ לֹא יַרְפְּּךּ וְלֹא יַעַזְבֶךּ: וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלְיו לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל
מְחַת לָהֶם
מְחֻבָּק וְאֲמָסְץ כִּי אַתָּה תִּבוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לְתֵת לָהֶם
וְאַתָּה תַּנְחִילֶנְה אוֹתָם: וְיהוָה הוּא הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךְ הוּא יִהְיֶה עִמֶּךְ לֹא יַרְפְּּךּ וְלֹא יַעַזְבֶךּ לֹא
תִחָת:

לב רך / נמס

יהושע ה, א: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ כָּל־מַלְבֵי הָאֶמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה וְכָל־מַלְבֵי הַבְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל־הַיָּם אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי בְנִי־יִשְׂרָאֵל עַד־עָבְרָם וַיִּמַּס לְבָבָם וְלֹא־הָיָה בָם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי בְּנִי־יִשְׂרָאֵל.

יהושע ז, ה: וַיַּכּוּ מֵהֶם אַנְשֵׁי הָעֵי כִּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשְׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשַּׁעֵר עַד־הַשְּׁבָרִים וַיַּכּוּם בַּמּוֹרָד <mark>וַיִּמַּס לְבַב־הָעָם וַיְהִי לְמָיִם</mark>.

33-20 דברים א

ָוָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּאתֶם עַד־הַר הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ: רְאֵה נְתַן יְהוָה אָלהָיךּ לְפָנֶיךּ אָת־הָאָרֶץ אֲלֵה רֵשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶלהֵי אֲבֹתֶיךּ לָךְ <mark>אַל־תִּירָא</mark> ּ <mark>וְאַל־תֵּחָת</mark>: וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כָּלְּכֶם וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ־לָנוּ ָאֶת־הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה־בָּהּ וְאֵת הֶעָרִים אֲשֶׁר נָבֹא ָאֲלֵיהֶן: וַיִּיטַב בְּעֵינַי הַדְּבָר וָאֶקַּח מִכֶּם שְׁנֵים עָשָׂר אֲנָשִׁים אִישׁ אֶחָד לַשְּׁבֶּט: וַיִּפְנוּ וַיַּצְלוּ הָהָרָה וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיְרַגְּלוּ אֹתָהּ: וַיִּקְחוּ בְיָדָם מִפְּרִי הָאָרֶץ ָוַיּוֹרָדוּ אֵלֵינוּ וַיָּשָׁבוּ אֹתָנוּ דָבָר וַיֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֶלֹהֵינוּ נֹתֵן ַלָנוּ: וְלֹא אֲבִיתֶם לַעֲלֹת וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

33-20 דברים א

וַתַּרָגְנוּ בְאָהְלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ בְּשִׂנְאַת יְהוָה אֹתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֶמֹרִי לְהַשְׁמִידֵנוּ: אָנָה אֲנַחְנוּ עֹלִים <mark>אַחֵינוּ הַמַּסוּ אֶת־לְבָבֵנוּ</mark> לֵאמֹר ַצַם גָּדוֹל וָרָם מִמֶּנוּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצוּרֹת בַּשְׁמְיִם וְגַם־בְּנֵי עֲנָקִים רָאִינוּ שָׁם: ָוָאֹמַר אֲלֵבֶם <mark>לֹא־תַעַרְצוּן וְלֹא־תִירְאוּן מֵהֶם</mark>: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹּלֵךְ לִפְּנֵיכֶם הוּא ּיִלְּחֵם לָכֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אִתְּכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם: וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר ּנְשָׂאֲךּ יְהוָה אֶלהֶיךּ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא־אִישׁ אֶת־בְּנוֹ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הְלַכְתֶּם ַעַד־בּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה: וּבַדָּבָר הַזֶּה <mark>אֵינְכֶם מַאֲמִינִם בַּיהוָה אֶלֹהֵיכֶם</mark>: הַהֹלֵךְ ָלִפְנֵיכֶם בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם בְּאֵשׁ לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תַּלְכוּ־בָה וּבֶעְנָן יוֹמָם:

33-20 דברים א

וַתַּרָגְנוּ בְאָהְלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ בְּשִׂנְאַת יְהוָה אֹתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֶמֹרִי לְהַשְׁמִידֵנוּ: אָנָה אֲנַחְנוּ עֹלִים <mark>אַחֵינוּ הַמַּסוּ אֶת־לְבָבֵנוּ</mark> לֵאמֹר ַצַם גָּדוֹל וָרָם מִמֶּנוּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצוּרֹת בַּשְׁמְיִם וְגַם־בְּנֵי עֲנָקִים רָאִינוּ שָׁם: ָוָאֹמַר אֲלֵבֶם <mark>לֹא־תַעַרְצוּן וְלֹא־תִירְאוּן מֵהֶם</mark>: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹּלֵךְ לִפְּנֵיכֶם הוּא ּיִלְּחֵם לָכֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אִתְּכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם: וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר ּנְשָׂאֲךּ יְהוָה אֶלהֶיךּ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא־אִישׁ אֶת־בְּנוֹ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הְלַכְתֶּם ַעַד־בּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה: וּבַדָּבָר הַזֶּה <mark>אֵינְכֶם מַאֲמִינִם בַּיהוָה אֶלֹהֵיכֶם</mark>: הַהֹלֵךְ ָלִפְנֵיכֶם בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם בְּאֵשׁ לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תַּלְכוּ־בָה וּבֶעְנָן יוֹמָם:

יחזקאל כא 7–12

ָבֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךּ אֶל־יְרוּשָׁלַם וְהַשֵּף אֶל־מִקְדָּשִׁים וְהִנְּבֵא אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל: ּ וְאָמַרְתָּ לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי אֵלַיִרְ וְהוֹצֵאתִי חַרְבִּי מִתַּעְרָה ּוְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק וְרָשָׁע: יַעַן אֲשֶׁר־הִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק וְרָשָׁע לָבֵן תִּצֵא חַרְבִּי ָמִתַּעְרָהּ אֶל־כָּל־בָּשָׂר מִנֶּגֶב צְפוֹן: וְיָדְעוּ כָּל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה הוֹצֵאתִי חַרְבִּי ָמִתַּעְרָהּ לֹא תָשׁוּב עוֹד: וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הֵאָנַח בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם וּבִמְרִירוּת תֵּאָנַח ַלְעֵינֵיהֶם: וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךּ עַל־מָה אַתָּה נָאֲנָח וְאָמַרְתָּ אֶל־שְׁמוּעָה בִי־בָאָה וְנָמֵס כָּל־לֵב וְרָפוּ כָל־יָדַיִם וְכִהְתָה כָל־רוּחַ וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מַיִם הִנֵּה בָאָה וְנִהְיָתָה נְאֶם אֲדֹנָי יְהוִה:

מלכים ב כב 18–20

וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרשׁ אֶת־יְהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֲלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָּרִים אֲשֶׁר שְׁמָעְתָּ: יַעֵן רַדְּ־לְבָבְךְּ וַתִּכְּנַע מִפְּנֵי יְהוָה בְּשִׁמְעֲךְּ אֲלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שְּׁמָעְתִּי לְהִיוֹת לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וַתִּקְרֵע אְשָׁרְבִּי וְגַם אָנֹכִי שְׁמַעְתִּי נְאֶם־יְהוָה: לָכֵן הִנְנִי אֹסִפְּךְּ אֵת־בְּגָדֶיךְּ וַתִּבְכֶּה לְפָנָי וְגַם אָנֹכִי שְׁמַעְתִּי נְאֶם־יְהוָה: לָכֵן הִנְנִי אֹסִפְּךְּ עֵל־אֲבֹתֶיךְ וְנָאֲסַפְּתָּ אֶל־קִבְרֹתֶיךְ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאֶינָה עֵינֶיךְ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דְּבָר:

דברים ב 26–30

וָאֶשְׁלַח מַלְאָכִים מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן דִּבְרֵי שָׁלוֹם לֵאמֹר: אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךְּ בַּדֶּרֶךְ אֵלֵךְ לֹא אָסוּר יָמִין וּשְׁמֹאול: אֹכֶל בַּכֶּסֶף תִּשְׁבְּרִנִי וְאָכַלְתִּי וּמֵיִם בַּכֶּסֶף תִּתָּן־לִי וְשָׁתִיתִי רַק אֶעְבְּרָה בְרַגְלָי: כַּאֲשֶׁר עָשׁוּ־לִי בְּנֵי עֵשָׂו הַיּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְהַמּוֹאָבִים הַיּשְׁבִים בְּעָר עַד אֲשֶׁר־אֶעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לְנוּ: וְלֹא אָבָה סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַעֲבְרֵנוּ בּוֹ כִּי־הִקְשָׁה יְהוָה אֱלֹהֶיךְּ אֶת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ אֶת־לְבָבוֹ לְמַעַן תִּתּוֹ בְיִדְךְּ כַּיּוֹם הַדֶּה:

שמות **ז** 3–5

ַנְאֲנִי אַקְשֶׁה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְהָרְבֵּיתִי אֶת־אֹתֹתֵי וְאֶת־מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וְלֹא־יִשְׁמֵע אֲלֵכֶם פַּרְעֹה וְנְתַתִּי אֶת־יָדִי בְּמִצְרָיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאֹתַי אֶת־עַמִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בִּשְׁפָּטִים גְּדֹלִים: וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בִּנְטֹתִי אֶת־יָדִי עַל־מִצְרָיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם:

8-2 שמואל א ד

וַיַּעַרְכוּ פְלִשְׁתִּים לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתִּשֹּׁשׁ הַמִּלְחָמָה וַיִּנְּגֶף יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים ּוַיַּכּוּ בַמַּצְרָכָה בַּשָּׂדֶה כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים אִישׁ: וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיּאמְרוּ זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לָמָה נְגָפָנוּ יְהוָה הַיּוֹם לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים נִקְחָה אֵלֵינוּ מִשִּׁלֹה אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְיָבֹא בְקִרְבֵּנוּ וְישָׁצֵנוּ מִכַּף אֹיְבֵינוּ: וַיִּשְׁלַח הָעָם שָׁלֹה וַיִּשְׂאוּ מִשְּׁם אָת אָרוֹן בְּרִית־יְהוָה צְבָאוֹת ישֵׁב הַכְּרָבִים וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי עִם־אָרוֹן בְּרִית ּ הָאֶלֹהִים חָפְנִי וּפִינְחָס: וַיְהִי כְּבוֹא אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיָּרִעוּ ָבָל־יִשְׂרָאֵל תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתֵּהֹם הָאָרֶץ: וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת־קוֹל הַתְּרוּעָה וַיּאמְרוּ מֶה קוֹל הַתְּרוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזּאת בְּמַחֲנֵה הָעִבְרִים וַיֵּדְעוּ כִּי אֲרוֹן יְהוָה בָּא אֶל־הַמַּחֲנֶה: וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי אָמְרוּ בָּא אֶלֹהִים אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיּאמְרוּ אוֹי לָנוּ כִּי לֹא הָיְתָה כָּזֹאת אֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם: אוֹי לָנוּ מִי יַצִּילֵנוּ מִיַּד הָאֶלהִים ָרָאַדִּירִים הָאֵלֶּה אֵלֶּה הֵם הָאֶלֹהִים הַמַּכִּים אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַכָּה בַּמִּדְבָּר:

45-41 א דברים

וַתּּצְנוּ וַתֹּאמְרוּ אֵלֵי חָטָאנוּ לַיהוָה אֲנַחְנוּ נַצֲלֶה וְנִלְחַמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִּוָּנוּ יְהוָה אֲלֵהׁינוּ לַצְלֹת הָהָרָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי אֶלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־בְּלֵי מִלְחַמְּוּ וַתְּהִינוּ לַצְלֹת הָהָרָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי אֶמֹר לָהֶם לֹא תַצְלוּ וְלֹא־תִלְּחֲמוּ כִּי אֵינֶנִּי בְּקְרְבְּכֶם וְלֹא תִּנְּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם: עֲאֲדֵבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא שְׁמַעְהֶּם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וַתְּזְדוּ וַתַּצְלוּ הָהָרָה: וַיִּצְא וְאֲדֵבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא שְׁמַעְהֶּם וַתִּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וַתְּזְדוּ וַתַּצְשֶׂינָה הַדְּבֹרִים הְאֲמֵלי הָהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּצְשֶׂינָה הַדְּבֹרִים וַיַּבְּתוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר עַד־חָרְמָה: וַתִּשְׁבוּ וַתִּבְכּוּ לִפְנִי יְהוָה וְלֹא־שָׁמַע יְהוָה בְּקֹר הָוֹא הָאֱזִין אֲלֵיכֶם:

במדבר יד 75–45

ּוַיְדַבֵּר משֶה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם מְאֹד: ָוַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיַּצְלוּ אֶל־רֹאשׁ־הָהָר לֵאמֹר הִנֶּנוּ וְעָלִינוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה כִּי חָטָאנוּ: וַיּאמֶר משֶׁה לָמָּה זֶּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוָה וְהִוא לֹא תִצְלָח: אַל־תַּעֲלוּ כִּי אֵין יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִּנְּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם: כִּי הָעֲמָלֵקִי ּוְהַכְּנַצְנִי שָׁם לִפְנִיכֶם וּנְפַלְתָּם בֶּחָרֶב כִּי־עַל־כֵּן שַׁבְתָּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה ּיְהוָה עִמְּבֶם: וַיַּעְפִּלוּ לַעֲלוֹת אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא־מְשׁוּ ָמָקֶרֶב הַמַּחֲנֶה: וַיֵּרֶד הָצֲמָלֵקִי וְהַכְּנַצְעִנִי הַיּשֵׁב בְּהָר הַהוּא וַיַּכּוּם וַיַּכְּתוּם עַד־הַחְרְמָה: